

СЛАВА ТАБЕ, КРЫЛАТЫ САВЕЦКІ ЧАЛАВЕК!

ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Літаратура і мастацтва

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ СЯЮЗА ПІСЬМЕННИКАУ БССР

№ 65 (1702) Аўторак, 14 жніўня 1962 года Цана 4 кап

„УСХОД-3“

11 ЖНІўНЯ 1962 ГОДА У 11 ГАДЗІН 30 МІНУТ ПА МАСКОўСКАМУ ЧАСУ У САВЕЦКІМ СЯЮЗЕ НА АРБІТУ СПАДАРОЖНІКА ЗЯМЛІ ВЫВЕДЗЕН КАСМІЧНЫ КАРАБЕЛЬ «УСХОД-3». КАРАБЕЛЬ «УСХОД-3» ПІЛАТУЕЦЦА ГРАМАДЗЯНІНАМ САВЕЦКАГА СЯЮЗА ЛЕТЧЫКАМ-КАСМАНАўТАМ МАЁРАМ ТАВАРЫШАМ НІКАЛАЕВЫМ АНДРІЯНАМ РЫГОРАВІЧАМ.

ГЕРАІЧНАЯ ХРОНІКА

Гэта здзіўляючая свет падзея пачалася ў суботу, 11 жніўня 1962 года. У 11 гадзін 30 мінут па маскоўскаму часу на арбіту спадарожніка Зямлі быў выведзен касмічны карабель «Усход-3».

А праз суткі, 12 жніўня, у 11 гадзін 02 мінуты па маскоўскаму часу ў неба зноў стартвала савецкая ракета. Ад зямлі аддзяліўся касмічны карабель-спадарожнік «Усход-4».

Сумесныя групы палёт касманаўтаў, два савецкія спадарожнікі адначасова баразююць у неба. Бясспрыкладнасьць гэтага падзвігу захваліла чалавецтва.

Хто яны, гэтыя два савецкія сакалы, якія ўслед за Юрыем Гагарыным і Германам Цітовым узляліся ў неба, каб прадэманстраваць дасягненні касмічнай прасторы?

Біяграфіі двух новых герояў мала чым адрозніваюцца ад адной і ад біяграфіі іх «нябесных братоў».

Андрый Рыгоравіч Нікалаеў нарадзіўся ў 1929 годзе ў Чувашы ў сям'і сельска-гаспадарчых работнікаў. Павел Раманавіч Папавіч нарадзіўся ў 1930 годзе ў Кіеўскай вобласці ў сям'і рабочага. Абодва скончылі тэхнікумы, адзін — лётна-інжынерны, другі — інжынерны.

Далейшыя рысы біяграфій касманаўтаў супадаюць амаль цалкам. Абодва пасля ўступлення ў рады Савецкай Арміі скончылі вайсковыя авіяцыйныя вучылішчы і сталі вайсковымі лётчыкамі.

Андрый Рыгоравіч Нікалаеў і Павел Раманавіч Папавіч — члены Камуністычнай партыі Савецкага Саюза.

Простыя савецкія людзі, прастыя біяграфіі. Але ў іх адлюстравалася эпоха. Гэта пакаленне людзей, якія выраслі ў гады Савецкай улады, выхаваныя Камуністычнай партыяй і блізкай адданасцю ёй. Прадэставілі гэтыя пакалення будучыню новых герояў і гідэрэзактравічэй, асвойваючы цаліну і штурмуючы космас.

Адразу ж пасля вываду на арбіту спадарожніка-карабля «Усход-4» адбылася гутарка па радыётэлефоне трох касманаўтаў — Нікалаева, Папавіча і Гагарына.

У час палёту карабля-спадарожніка «Усход-3» у 16 гадзін 07 мінут маскоўскага часу 11 жніўня адбылася гутарка паміж Першым сакратаром Цэнтральна-

га Камітэта КПСС, Старшынёй Савета Міністраў СССР М. С. Хрушчовым і лётчыкам-касманавтам маёрам А. Р. Нікалаевым.

Касманаўт далейшы М. С. Хрушчова, што палёт карабля-спадарожніка працягваецца, самаадчуванне касманаўта выдатнае, усе сістэмы карабля працуюць выдатна.

— Я вас чую, таварыш Нікалаеў, — сказаў М. С. Хрушчова. — Я рад, што ў вас такое самаадчуванне і што апараты ў вас працуюць бездакорна. Вішнюю прашу, каб вы пачалі гутарку, адзінаццаць такіх гутарак будзе.

З героямі-касманавтамі — сэрцы ўсіх савецкіх людзей.

Мікіта Сяргеевіч Хрушчоў 11 жніўня 1962 года перадаў наступную тэлеграму на борт касмічнага карабля «Усход-3»:

Дарэгі Андрый Рыгоравіч! З вялікай радасцю працягвайце вашы радыёгаворкі.

Уся Савецкая краіна з хваляваннем і захапленнем сочыць за вамі палётам. Народ, партыя ганарыцца вамі. Ваш падзвіг, палёт касмічнага карабля «Усход-3», зноў узняў нас на вышыні сацыялізму Радзіму, яе таленавіты і працавіты народ, нашых вучняў, інжынераў, тэхнікаў, рабочых, калгаснікаў.

Прыемна было чуць ваш голас і бачыць вас на экране тэлевізара. І хоць вы знаходзіцеся ў космасе на вялікай адлегласці ад Зямлі, наша цудоўная тэхніка дазваляе бачыць вас вельмі блізка. У мяне было такога адчування, нібы вы знаходзіліся зусім побач. Мы чулі ваш бадзёры голас, бачылі жыццёвыя вочы, рухі рук, назіралі, як вы працуеце, і радуемся таму, што вы адчуваеце сябе добра.

І гутарыць з вамі, калі вы рабілі чацвёрты віток вакол зямнога шара. Але вам прадстаіць зрабіць яшчэ тры такія віткі. Ад усяй душы жадаю вам, дарагі таварыш Нікалаеў, паспяхова завяршыць палёт і шчасліва прыземліцца. Жадаю вам і ў далейшым добрага здароўя, добрага самаадчування, бадзёрасці.

Упэўнены, што хутка і я маю таварышы — члены Прэзідыума ЦК і ўрада — абдымаю вас на нашай Савецкай зямлі.

Савецкі лётчык-касманавт Папавіч 12 жніўня 1962 года, у 12 гадзін 34 мінуты перадаў Цэнтральнаму Камітэту Камуністычнай партыі Савецкага Саюза, Савецкаму ўраду, таварышу Мікіту Сяргеевічу Хрушчова:

«Дарэдаю — палёт карабля «Усход-4» прыходзіць нармальна. Самаадчуванне выдатнае. Ганаруюся паспехамі нашай навуцы і тэхнікі. Прывітанне ўсяму савецкаму народу».

Мікіта Сяргеевіч Хрушчоў накіраваў на борт касмічнага карабля «Усход-4» наступную радыёгаворку:

«Таварышу Папавічу. Дарэгі Павел Раманавіч! Сэрцачна вішнюю вас ад імя Цэнтральнага Камітэта КПСС, Савецкага ўрада і ад сябе асабіста з выдатным падзвігам, які вы здзяйсняеце, услаўляючы савецкі народ, нашу сацыялістычную Радзіму.

Вы ўзняліся ў касмічную далі ўслед за Андрыйянам Рыгора-

вічам Нікалаевым і разам з ім здзяйсняеце групны палёт вакол Зямлі. Гэтымі палётамі Савецкі Саюз першым пракладае шлях групным палётам у космас.

Наша краіна, савецкія вучоныя, інжынеры, рабочыя стварылі дасканалую тэхніку, а вы, як і іншыя савецкія касманаўты, выдатна асвоілі ўмела выкарыстоўваеце яе. Усім савецкім людзям прыёмна было даведацца, што караблі «Усход-3» і «Усход-4» выйшлі на блізкае адлегласці ад аднаго і ўстанавілі паміж сабою сувязь.

Савецкія людзі захапляюцца вашым падзвігам, падзвігамі савецкіх касманаўтаў.

Размаўляючы з вамі па тэлефоне, я рад быў чуць, што вы бадзёры і адчуваеце сябе добра. Жадаю вам паспяхова завяршыць палёт і шчасліва прыземліцца. Чаканне вас на нашай савецкай зямлі, каб абняць вас і вашага нябеснага брата Андрыйяна Рыгоравіча і разам з вамі адсвяткаваць завяршэнне касмічных палётаў».

Калі абодва касманаўты сустраліся на блізкіх курсах, яны дала-

лі адзін аднаму падтрымку і падтрымку ў касмічнай прасторы.

У гэты момант яны ўжо знаходзіліся на вяршыні свайго падзвігу.

У гэты момант яны ўжо знаходзіліся на вяршыні свайго падзвігу.

У гэты момант яны ўжо знаходзіліся на вяршыні свайго падзвігу.

У гэты момант яны ўжо знаходзіліся на вяршыні свайго падзвігу.

У гэты момант яны ўжо знаходзіліся на вяршыні свайго падзвігу.

У гэты момант яны ўжо знаходзіліся на вяршыні свайго падзвігу.

У гэты момант яны ўжо знаходзіліся на вяршыні свайго падзвігу.

У гэты момант яны ўжо знаходзіліся на вяршыні свайго падзвігу.

У гэты момант яны ўжо знаходзіліся на вяршыні свайго падзвігу.

У гэты момант яны ўжо знаходзіліся на вяршыні свайго падзвігу.

У гэты момант яны ўжо знаходзіліся на вяршыні свайго падзвігу.

У гэты момант яны ўжо знаходзіліся на вяршыні свайго падзвігу.

У гэты момант яны ўжо знаходзіліся на вяршыні свайго падзвігу.

У гэты момант яны ўжо знаходзіліся на вяршыні свайго падзвігу.

У гэты момант яны ўжо знаходзіліся на вяршыні свайго падзвігу.

У гэты момант яны ўжо знаходзіліся на вяршыні свайго падзвігу.

А. Р. НІКАЛАЕЎ

П. Р. ПАПОВІЧ

СЭРЦАМ—З ВАМІ!

Нашы інтэрв'ю 11—12—13 жніўня

МІН ГІПЕВІЧ

Абдымаю, Гагарына, Радуюся:

Аднагоды дораць свету дзім —

У двухсоткіламетровым радыусе

Ад Зямлі

Ляццяць сыны Радзімы.

Б'юся ў муках.

У нямоў адчайнасці:

Як жа мне адолеч прыцягненне

Зрыфмавана-утульняй

І ўзняўце вась так

Хочу на імгненні!

Аркадзь МАЎЗОН

Прабачу вялікую дадатковую

нагрузку для прэзідыума

нашага Саюза пісьменнікаў —

размернаванне творчых намяндзіровак

спачатку на Месяц, а там і на іншыя планеты.

Напісаў і падумаў — а раптам

хто-небудзь скажа:

— У такіх ўрачыстыя дні і так

несур'ёзна!

А я сур'ёзна.

Хочаш не хочаш, а ўдумаеш

пісаць пра далёкіх сусветы, а

тых ведаў, што ў цябе ёсць,

сёння не хопіць. Фантастычныя

раманам самым апошніх год вы-

дання ўжо састарэлі.

Таму і дазваляе сабе ўжо пя-

лер падаць заяву на такую на-

мандзіроўку. Прашу ўлічыць,

што апошні раз карыстаўся та-

кім сродкам вывучэння жыцця,

калі яшчэ не было спадарожні-

каў.

А калі не жартаваш, хочаш

даказаць так.

Пераможны поступ новай эры

чалавецтва — камунізм. Усё

ясней і ясней відаць яго велі-

чынныя абрысы. І як заканамерна,

што ў самым пачатку яго буда-

ўніцтва не побач, не паралельна,

а ў найціснейшай узаемаузале-

жынасці і другая, новая эра

чалавецтва — касмічная.

У першым і другім выпадку

раздзячкі гэтых новых эраў —

грамадзяне Савецкага Саюза,

камуністы. Гэта таксама зака-

намерна.

Вельмі ўжо збытым, сцёртым

стала слова — слава! Хочацца

знайсці новае. Такое, каб яно

куды больш поўна, абдымна, ве-

лічна вызначыла нашу радасць,

гордаць, любоў да тых, хто

сёння ў бязмежных прасторах

космасаў стварае гістары-

чную непазбежнасць перамогі

камунізма.

Такое слова будзе знойдзена,

створана. Ім будзе ўзгагаро-

ваць героі сённяшняга дня,

чый гераізм застаецца для ча-

лавецтва пучыводнай зоркай на

які.

Пятрусь МАКАЛЬ

Дзень добры, неба! На цябе

Ізноўку

Глядзіць мільёнамі шар зямлі.

Да зор далёкіх у камандзіроўку

Ляццяць яго бясстрашныя сыны.

Вылечваем мы немаў адвечную

вышыню, што міргала нам здаля.

Вядзе па-ўску гутарку сардэчную

З нябёсамі савецкай зямлі.

Мы ў космас несеж расцямляем

дзверы.

Каб сустракацца з зорамі часей.

На стол абрус.

І Месяц і Венера —

Рыхтуюцца прымаць зямных

гасцей!

УЛ. СТЭЛЬМАХ,

заслужаны дзяля мастацтва

БССР.

Як бы мы, савецкія людзі,

не прызываліся да вялікіх па-

дзей — гэта выдатна, гран-

дыёзна, захапляюча!

Вось дзе крыніца натхнення

для нашых працавітых маста-

тваў! Найвышэйшая гэта зада-

ча стварэння характэрна най-

сучаснай такога гарту, як Га-

гарын, Цітоў, Нікалаеў, Папо-

віч!

М. ЯРМОЛЕНКА,

акадэмік Акадэміі навук БССР.

Пуца — такое слова, на маю

думку, найбольш падыходзіць

для ацэнкі вялікіх падзей гі-

стэрыі чалавецтва. Пуца, ства-

рэнне воляй савецкіх люд-

зей, якія авалодалі вышэйшай

навукай і тэхнікай.

Касмічныя караблі, якія

штурмуюць нябесныя праст-

оры, без усялякага сумнен-

ня адкрываюць новыя гарызон-

ты даследаванняў. І яшчэ больш

навуку і тэхніку.

Касмічныя караблі, якія

штурмуюць нябесныя праст-

оры, без усялякага сумнен-

ня адкрываюць новыя гарызон-

ты даследаванняў. І яшчэ больш

навуку і тэхніку.

Касмічныя караблі, якія

штурмуюць нябесныя праст-

оры, без усялякага сумнен-

ня адкрываюць новыя гарызон-

ты даследаванняў. І яшчэ больш

навуку і тэхніку.

Касмічныя караблі, якія

штурмуюць нябесныя праст-

оры, без усялякага сумнен-

ня адкрываюць новыя гарызон-

ты даследаванняў. І яшчэ больш

навуку і тэхніку.

Касмічныя караблі, якія

штурмуюць нябесныя праст-

оры, без усялякага сумнен-

ня адкрываюць новыя гарызон-

ты даследаванняў. І яшчэ больш

навуку і тэхніку.

Касмічныя караблі, якія

штурмуюць нябесныя праст-

оры, без усялякага сумнен-

ня адкрываюць новыя гарызон-

ты даследаванняў. І яшчэ больш

навуку і тэхніку.

Касмічныя караблі, якія

штурмуюць нябесныя праст-

оры, без усялякага сумнен-

ня адкрываюць новыя гарызон-

ты даследаванняў. І яшчэ больш

навуку і тэхніку.

Касмічныя караблі, якія

штурмуюць нябесныя праст-

оры, без усялякага сумнен-

ня адкрываюць новыя гарызон-

ты даследаванняў. І яшчэ больш

навуку і тэхніку.

Касмічныя караблі, якія

штурмуюць нябесныя праст-

оры, без усялякага сумнен-

ня адкрываюць новыя гарызон-

На старонках газет «Літэратура і мастацтва» ідзе гаворка аб формах, метадах і месце работы народных універсітэтаў. Па гэтай пытанню з артыкуламі выступілі В. Клейн, А. Лемко, М. Міхасько, А. Сантаровіч, М. Колас, Ул. Ганковіч, В. Шульц, Л. Дробаў і іншыя. У артыкуле В. Смеля, які мы друкуем сёння, ставіцца пытанне прапаганды кінамастацтва ў народных універсітэтах.

ФОРМА ЧЕРТЕЖИ: в натуральную величину, поперечный разрез, сечение, вид сверху, вид снизу, вид спереди, вид сзади.

